

Hoorrechtzitting 30 augustus 2023

Inzake Transitieplan van Sociale partners in de PME pensioenregeling

Korte samenvatting van de opmerkingen namens gepensioneerden.

Hartelijk dank voor de uitnodiging om gehoord te worden.

Wij vertegenwoordigen **VGPME** (incl VG Siemens en VG OCE) met een achterban van ruim 4600 leden.

We zijn geen pensioenspecialisten, kennis komt van stukken lezen.

Het spreekt voor zich dat we uitsluitend namens gepensioneerden spreken. De vereiste evenwichtigheid ligt later in uw afwegingen.

We willen vandaag alleen spreken over een Solidaire regeling, zonder iets te vinden van de excedent gevallen, en van de eventuele mogelijkheid een Flexibele regeling onder te brengen bij PME.

Ook op de positie van partners en wezen gaan we niet in.

We zijn ons ervan bewust dat we ons hier en daar bevinden op het grensvlak van wat sociale partners dienen te beslissen en wat door het pensioenfonds moet worden uitgewerkt. Gezien de aanwezigheid van PME vandaag nemen we de kans graag waar.

Er blijven vandaag ongetwijfeld zaken onbesproken, ook belangrijke.

We zijn blij met uw toezegging dat er de mogelijkheid zal zijn om op het concept transitieplan te reageren.

Graag leggen we bijgaand een aangepaste Position Paper aan u voor. Er waren door verdere studie nog wel wat nuanceringen aan te brengen in ons aan u toegezonden stuk.

Aan het eind van de position paper zijn nog enkele vragen en opmerkingen geplaatst.

Arie Kaandorp

Wim Bénard

Aart Bongers

Gerco Wilbrink

Vereniging van Gepensioneerden bij PME

Position Paper +

IJkpunten

A. Zicht op een koopkrachtig pensioen

- ***Startpensioenuitkering na transitie tenminste gelijk plus ambitie voor komende jaren***
Uitgangspunt is een start-ouderdomspensioen (inclusief 70% nabestaandenpensioen als norm)
  1. dat tenminste gelijk is aan de nominale pensioenuitkering in de huidige regeling;
  2. waarbij volgens zowel een 'verwacht scenario' (mediaan) als een 'valt tegen scenario' (5% percentiel) op basis van de DNB-scenarioset aantoonbaar inzicht wordt gegeven in de mate van koopkrachtontwikkeling en de jaarlijkse pensioenstijging in de komende tien jaar (dus niet gemiddeld gedurende tien jaar);
  3. waarbij geldt dat de jaarlijks verwachte koopkrachtontwikkeling in de hierboven bedoelde scenario's tenminste gelijk is aan de met dezelfde DNB-scenarioset berekende verwachte pensioenuitkomsten in de huidige regeling;
  4. waarbij volgens de Pensioenwet neergelegde principe van de 'collectieve uitkeringsfase' de jaarlijkse aanpassing van de pensioenuitkering procentueel voor alle gepensioneerden gelijk is.

- ***Koopkrachtambitie***
  1. met tenminste 2% per jaar
  2. de indexatie-ambitie in het vóór het invaren geldende pensioenreglement is de minimale doelstelling. We gaan er niet op achteruit.

- ***Uitkeringsvolatiliteit***
  1. Uit risicopreferentieonderzoek zal moeten blijken hoeveel verlaging van een pensioenuitkering in enig jaar door gepensioneerden als maximaal aanvaardbaar wordt beoordeeld. Aanname is dat dit niet hoger zal uitkomen dan maximaal 2% tov vorige jaar.
  2. Daaruit kan worden afgeleid welk deel van het pensioenvermogen van gepensioneerden in zakelijke waarden zal worden belegd en welke rente-afdekking daarbij optimaal is. Aanname: waarschijnlijk 100% renteafdekking. 1 jarige staatsobligaties.
  3. Het gehele instrumentarium van het beleggen in zakelijke waarden, het beleggen in nominale of inflation-linked bonds, de mate van rente-afdekking, het gebruik maken van derivaten, het hanteren van een nominaal of reëel beschermingsrendement als ook de werking van de solidariteitsreserve zal zo ingericht moeten worden dat met een grote mate van zekerheid (95% percentiel) aantoonbaar aan de beoogde maximale jaarlijkse volatiliteitsdoelstelling kan worden voldaan.
Dezertijds wordt uitgegaan van een beoogde maximale (default) volatiliteit van maximaal 2% min in enig jaar voor ingegane pensioenen. Al dan niet gebruikmakend van de

solidariteitsreserve. Waarschijnlijk is 0% mogelijk bij inwaar-DG boven 112 en voldoende vullen van de solidariteitsreserve.

B. Een evenwichtige transitie

- **Standaardmethode is uitgangspunt**

Bij de transitie naar de nieuwe pensioenregeling spreken wij ons nadrukkelijk uit om de standaardmethode te hanteren als methodiek voor de vermogensverdeling. Deze methodiek, is objectief, transparant en sluit nauw aan bij de balanswaardering in het huidige stelsel. De andere methode, de VBA-methode, is minder transparant, zet naar onze mening de deur open voor doelredeneringen en maakt het daarmee mogelijk naar gewenste uitkomsten toe te werken.

- **Het fondsvermogen wordt op de volgende wijze evenwichtig verdeeld**

Ten aanzien van een evenwichtige verdeling van dat deel van het totale fondsvermogen dat op het moment van transitie na aftrek van het voor pensioen gereserveerd vermogen (1%) en de noodzakelijke wettelijke voorzieningen (1%) resteert, stellen wij de volgende volgorde voor:

1. ***Financiering van huidige pensioenaanspraken (Basis is de oude TV van 100% DG)***

Allereerst dient het vermogen zodanig verdeeld te worden dat de huidige pensioenaanspraken volledig gefinancierd worden. Dat wil zeggen dat een deelnemer of gepensioneerde in totaal een dusdanig vermogen toegerekend krijgt dat daarmee hetzelfde ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de nieuwe pensioenregeling als in de huidige regeling bereikt kan worden, een en ander te berekenen op basis van de mediane scenario'set van DNB

2. ***Financiering van koopkrachtbehoud (stel 1%)***

Daarna wordt het resterend vermogen zoveel als mogelijk verdeeld en toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen zodat per deelnemersgroep de financiering van de jaarlijkse toekomstige verhoging van (ingegaan) pensioen (voorheen: toeslagverlening) kan worden vormgegeven.

3. ***Financiering van inhaalindexatie (stel 1%)***

Vervolgens wordt het dan nog resterend vermogen zodanig verdeeld dat daarmee voor iedere deelnemersgroep de financiering van eventuele achterstand aan indexatie uit het verleden (inhaalindexatie) gedeeltelijk kan worden vormgegeven.

4. ***Initiële vulling van solidariteitsreserve (stel 8%)***

Uit het vervolgens resterend vermogen kan initieel de solidariteitsreserve gevuld worden naar een niveau dat bijdraagt aan een beperking van een toekomstige daling in enig jaar ten opzichte van het vorige jaar van ingegane pensioenen.

5. ***Correctie van onevenwichtigheden uit het verleden***

Bij de verdeling van resterend vermogen moeten vervolgens mogelijke onevenwichtigheden uit het verleden worden meegewogen en zo nodig worden gecorrigeerd in het toe te rekenen pensioenvermogen van een deelnemersgroep (actieve deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden). Het gaat daarbij bijvoorbeeld om premies die negatief hebben bijgedragen aan de dekkingsgraad (ontoereikende premiedekkingsgraad) of om niet-gekorte pensioenuitkeringen in een periode waarin de dekkingsgraad lager was dan 100%.

6. ***Pro rata saldo verdeling***

Een na aftrek van alle voorgaande posten resterend vermogen wordt naar verhouding (pro

rata) van het persoonlijk pensioenvermogen onder actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden verdeeld.

C. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

Vaststelling van de omvang van de compensatie in verband met afschaffing van de doorsneesystematiek, als ook de financiering daarvan, kan feitelijk pas plaatsvinden als sociale partners over de premiedoelstelling overeenstemming hebben bereikt. Graag zien wij dat die premiedoelstelling zodanig wordt vastgesteld dat daaruit een bijdrage in het te vormen compensatiefonds kan worden betaald. We gaan er dus van uit dat de compensatie uit de premieruimte (30%) en of de extra premieruimte (tot 33%) kan worden gefinancierd. Er is ruim tijd (10 jaar) om dat met een beperkte last te doen. Aanname is ca. 1,2% per jaar.

Onze visie daarbij is dat het al of niet deels financieren van onderhavige compensatie uit het vermogen pas in laatste instantie bij de vermogensverdeling aan de orde komt, en zeker niet als eerste. Uit artikel 129 van de Pensioenwet kan namelijk worden geconcludeerd dat het eigen vermogen van een pensioenfonds behalve voor het verschaffen van zekerheid in de vorm van het opvangen van financiële tegenvallers alleen een financiële bron kan zijn voor het toekennen van toeslagen (indexatie).

Op grond hiervan zijn wij van mening dat er pas sprake kan zijn van financiering van onderhavige compensatie uit het vermogen nadat op basis van de hierboven onder B vermelde wijze van vermogensdeling voor alle deelnemersgroepen een reëel uitzicht bestaat op een koopkrachtig pensioen.

Indien hiervan sprake is, kan voor iedere deelnemersgroep of per leeftijdscohort besloten worden om het deel van het persoonlijk pensioenvermogen dat niet noodzakelijk is om de geïndexeerde pensioenambitie of de achterstallige inhaalindexering bij de transitie te financieren aan te wenden voor de financiering van de compensatie.

Voor gepensioneerden kan dit deel van het pensioenvermogen aangehouden worden als persoonlijk pensioenvermogen. Dit kan dan dienen voor het financieren van een hoger startpensioen of een vaste jaarlijkse stijging van het pensioen, zodat minder risico behoeft te worden genomen en de volatiliteit van het pensioen kan afnemen.

AANVULLENDE OPMERKINGEN / VRAGEN

We gaan uit van 1 cohort voor de gehele populatie gepensioneerden

Wat is de premieambitie? Ten minste huidige kostenniveau voor werkgevers 28%

Wat is ambitie voor "indexeren" uitkering? Waardevast uitgangspunt

Fluctuaties niet over lange periode spreiden, zeker niet 10 jaar, voordelen eerder 1 jaar

Wat is DG last van volledige compensatie? Aannee max 3% ineens of ruim 1% per jaar

Solidariteitsreserve

Doel 1: voorkomen daling uitkeringen in enig jaar

Aanvangsvermogen   Hoeveel nodig voor toekomstbestendig fonds. Stel 8%

Bereken hoeveel maximaal nuttig / nodig

Later vullen uit premie en behaald overrendement

Hoeveel aanvullen? (steeds tot max 10% premie en 10%
Overrendement is mogelijk)

Hoeveel max onttrekken per jaar?

Hoe vindt uitdeling plaats?

Uitkering aan gepensioneerden tot op niveau vorige jaar

Beleggingsbeleid fonds: Risicoloos bijv:

Renteafdekking 100%

Staatsobligaties 1 jarig?

Excesvermogen aan alle deelnemers?

Voorrangsregels zien we graag zoals in tekst IJkpunten

Wat zijn de percentages van de dekkingsgraad die nodig zijn voor diverse doelen

Stel DG is voldoende > 112

100% is voor toekennen TV aan iedereen

2% voor MVEV en VOR

Forfaitair 2% voor inlopen achterstanden / veiligstellen tekort ed

8% voor Solidariteitsreserve

En dan?

Stel dekkingsgraad onvoldoende

Niet invaren onder 106, met voorrangsregels als geschetst